

นโยบายและมาตรการ ด้านเด็กผู้หญิง

เพื่อการปกป้องคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของเด็กผู้หญิง ประเทศไทยได้กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองเด็กหญิง ดังนี้

* พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐

* พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๔๐

* พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

* พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

* บันทึกข้อตกลง เรื่อง แนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกรณีการค้าเด็กและหญิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

* บันทึกข้อตกลง เรื่อง การดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน กรณีการค้าเด็กและหญิง พ.ศ. ๒๕๔๖

* บันทึกข้อตกลง เรื่อง แนวทางการดำเนินงานขององค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกรณีการค้าเด็กและหญิง พ.ศ. ๒๕๔๖

* บันทึกข้อตกลง เรื่อง แนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกรณีเด็กและหญิงซึ่งตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๔๖

* บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เรื่องความร่วมมือทวิภาคี ว่าด้วยการขจัดการค้าเด็กและหญิงและการช่วยเหลือเหยื่อของการค้ามนุษย์

* พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (The Anti-Trafficking in Persons Act B.E. 2551 (2008))

* พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

* พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓

สำนักส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย
สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒๕๕ ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๖๓-๖๗ โทรสาร ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๕๓

เด็กผู้หญิง

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
Website: <http://www.women-family.go.th>
Website: <http://www.gender.go.th>

เด็กผู้หญิง

เด็กผู้หญิง คือ ผู้ที่จะเติบโตเป็นสตรีในวันข้างหน้า เป็นหุ้นส่วนของการพัฒนาประเทศเท่าเทียมบุรุษ การที่เด็กผู้หญิงจะพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ จำเป็นต้องได้รับการเลี้ยงดูในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาจิตวิญญาณ สติปัญญา และร่างกาย จำเป็นต้องได้รับการปกป้องคุ้มครอง และการพัฒนา รวมทั้งการได้รับสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเต็มที่ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เพื่อไม่ให้เกิดความรุนแรง การเลือกปฏิบัติต่อเด็กผู้หญิง และการค้ามนุษย์

ในหลาย ๆ ประเทศ เด็กผู้หญิงยังถูกปฏิบัติที่เป็นอันตรายอันเนื่องจากเจตคติและประเพณีของสังคม เช่น การเนือยอวัยวะเพศภายนอกของสตรี การเลือกมีลูกชาย การแต่งงานเร็วตั้งแต่ยังเป็นเด็ก การเอาเปรียบทางเพศ การเลือกปฏิบัติต่อเด็กผู้หญิงในการจัดสรรอาหารการกิน การปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพและความเป็นอยู่ เป็นต้น ซึ่งเด็กผู้หญิงมักถูกปฏิบัติอย่างเป็นผู้ต่ำต้อยกว่าเด็กผู้ชาย ถูกอบรมเลี้ยงดูให้จัดลำดับตัวเองไว้เป็นคนสุดท้ายของครอบครัว ซึ่งเป็นการบั่นทอนความเชื่อมั่นและความเคารพในตัวเอง ดังนั้น จึงควรมีการเตรียมการให้เด็กผู้หญิงเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกับเด็กผู้ชายเพื่อให้มีส่วนร่วมในสังคมและสามารถเป็นผู้นำทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมได้อย่างมีคุณภาพ

สถานการณ์ในประเทศไทย

อัตราทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่า ๒,๕๐๐ กรัม เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ ๙.๘๔ ในปี ๒๕๔๖ เป็นร้อยละ ๑๐.๙๗ ในปี ๒๕๕๐ โดยทารกเพศหญิงแรกเกิดมีน้ำหนักต่ำกว่า ๒,๕๐๐ กรัม มีอัตรามากกว่าเด็กชายเล็กน้อย (๑๐.๐๒ และ ๙.๙๙ ตามลำดับ) สำหรับอัตราการตายของทารกในปี ๒๕๕๐ อัตราการตายของทารกเพศหญิงมีอัตราต่ำกว่าทารกเพศชาย (๖.๕๐ และ ๗.๙๖ ต่อการเกิดมีชีพพันคน ตามลำดับ) ซึ่งสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตของทารกเพศหญิง ได้แก่ คลอดก่อนกำหนด คลอดน้ำหนักน้อย หัวใจพิการตั้งแต่กำเนิด และปอดอักเสบ

สำหรับอัตราเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปีที่น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ เด็กหญิงมีอัตราน้อยกว่าเด็กชาย (ร้อยละ ๑๐.๐ และ ๑๒.๖ ตามลำดับ) ขณะเดียวกันสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีน้ำหนักมากกว่าเกณฑ์ พบว่าเด็กหญิงมีอัตรามากกว่าเด็กชาย (ร้อยละ ๔.๘ และ ๕.๑)

ในด้านโอกาสการศึกษาภาคบังคับ ในปี ๒๕๕๐ อัตราการเข้าเรียนรวมเด็กหญิงและเด็กชายมีโอกาสเท่าเทียมกัน เนื่องจากรัฐบาลส่งเสริมและขยายโอกาสกำหนดนโยบายการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี สำหรับการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา เด็กหญิงมีโอกาสเข้าเรียนมากกว่าเด็กชาย (ร้อยละ ๗๓.๕ : ร้อยละ ๖๑.๑ และ ๗๔.๔ : ๖๐.๐ ตามลำดับ)

สำหรับประเทศไทย การปฏิบัติต่อเด็กหญิงไม่แตกต่างจากเด็กชายเท่าไรนัก แต่ปัญหาสำคัญที่พบ คือ เด็กทั้งหญิงและชายกระทำผิดกฎหมายเพิ่มขึ้น ซึ่งสาเหตุสำคัญเกิดจากความรุนแรงและความแตกแยกของครอบครัวที่ส่งผลต่อ

สภาพจิตใจของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน โดยพบว่า ระหว่างปี ๒๕๔๕-๒๕๕๐ เด็กชายและหญิงถูกจับกุมส่งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสูงขึ้น และเพิ่มในอัตราไล่เลี่ยกันทั้งสองเพศ โดยเป็นเด็กชายร้อยละ ๙๐-๙๑ และเด็กหญิงร้อยละ ๘-๙

นอกจากนี้พบว่าเด็กผู้หญิงตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นทุกปี จากปี ๒๕๔๙-๒๕๕๐ เพิ่มขึ้นจาก ๒,๖๗๔ คน ในปี ๒๕๔๗ เป็น ๗,๗๗๒ คน ในปี ๒๕๕๐

สถานการณ์สำคัญอีกประการหนึ่งของประเทศไทย คือ การตั้งครรภ์ไม่พร้อม ซึ่งพบว่าเป็นปี ๒๕๕๐ อัตรามารดาอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๖ จากร้อยละ ๑๓.๕๔ เป็นร้อยละ ๑๔.๘๘ ในปี ๒๕๕๐ ซึ่งปัญหาดังกล่าวคือ การตั้งครรภ์ในเด็กที่มีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์และเด็กที่เกิดมา เพราะสภาพร่างกายที่ยังไม่พร้อมเต็มที่ ปัญหาการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย การทอดทิ้งและการทำร้ายเด็ก ปัญหาการขาดวุฒิภาวะและความพร้อมของแม่ที่จะเลี้ยงลูก นำไปสู่ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อเด็กผู้หญิงกลายเป็นผู้ไร้อนาคต ขาดโอกาสในการศึกษาเล่าเรียนต่อเป็นผู้มีการศึกษาน้อย กลายเป็นแรงงานต่ำกว่าระดับได้ค่าตอบแทนต่ำ หรือไร้อาชีพ

นอกจากนี้ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของเด็กหญิงไทย คือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบว่าเด็กหญิงไทยมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อยลงทุกทีอันเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร การรับรู้เรื่องเพศโดยผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีปัญหาการค้าประเวณีในรูปแบบต่าง ๆ ที่ซับซ้อนขึ้นนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ของเด็กผู้หญิง